

Pratarmė

1996 m. pradėjus leisti tęstinį etnologinių monografijų ir studijų leidinį „Lietuvos etnologija“, šiomet atėjo metas išleisti dešimtąjį tomą..., tačiau vietoj jo siūlome etnologijos žurnalo *Lietuvos etnologija: socialinės antropologijos ir etnologijos studijos* pirmąjį numerį, kuri, išlaikydami tęstinumą su minėtąja monografijų serija, taip pat laikome dešimtuoju.

Šiuo pirmąsyk Lietuvoje pasirodančiu etnologijos mokslui skirtu žurnalu siekiame ne mažiau kaip kartą per metus pateikti Lietuvos ir užsienio skaitytojams naujų ir aktualių etnologijos ir sociokultūrinės antropologijos tyrinėjimų iš Lietuvos ir kitų šalių. Neabejojame, kad mūsų žurnalu susidomės įvairioms disciplinoms atstovaujantys kolegos. Tikimės, kad jis susilauks ir humanitarinius bei socialinius mokslus, ypač etnologiją, istoriją, antropologiją bei sociologiją, studijuojančio jaunimo dėmesio.

Žurnale stengsimės surasti tarpdisciplininę sąveiką, ypač įveikti ribą tarp etnologijos ir socialinės/kultūrinės antropologijos. Neatsitiktinai, pridėję žurnalo pavadinimui paantraštę: *socialinės antropologijos ir etnologijos studijos*, siekiame sujungti vienas kitą papildančius ir svarbiausia metodiškai (etnografiniais tyrinėjimais) labai artimus mokslus. Be to, manome, kad pats laikas pasinaudoti tarptautiniu mastu vykstančiais mokslų integracijos procesais, vis labiau vienijančiais šias dvi disciplinas.

Socialinė antropologija pasirinkta ne kaip kultūrinės antropologijos alternatyva, o tiesiog kaip europietiškas ne fizinės (biologinės), o sociokultūrinės antropologijos pavadinimas.

Žurnalo credo – *atpažink save kitame, o kitą – savyje*. Juo norėtume paskatinti mokslines diskusijas, Vytauto Kavolio žodžiais, polilogą, analizuojantį ne tik sąveikas, bet ir atsiribojimus tarp kultūrų ir tarp sociumų, tarp *mūsų* ir tarp *jų*, tarp didumos ir mažumos, tarp vyraujančių ir „marginalų“, tarp vietinių ir imigrantų ar diasporos ir t. t. Tikimės, kad tai, kas atrodo itin *sava*, pvz., lietuviškoji savastis, *mūsų* etninė kultūra, bus analizuojama ir plačiai, ir giliai, tačiau metodologiškai *lygiai taip pat*, kaip kad, pavyzdžiui, Okeanijos havajiečių savastis.

Būtent šiuolaikinės havajiečių istorinės savimonės lyginimu su moderniuoju graikų identitetu ir pradedamas pirmasis šio žurnalo straipsnis, kurio autorius – tiek Okeanijos, tiek Europos sociokultūrinės antropologijos žinovas yra Jonathanas Friedmanas. Identiteto problematikai taip pat skirti etnologės Auksuolės Čepaitienės bei jaunųjų antropologų Andreas Roepstorffo su Aušra Simoniukštyte parengti straipsniai, gvildenantys *lietuviškumą*. Įkandin jų seka Vilniaus universiteto doktoranto Vaidoto Pakalniškio tekstas (su iliustracijomis) apie žemaitiškąjį identitetą, jo politizavimą eurointegracinių procesų įtakoje.